

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Muszka Sándor Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek,
a Dr. Györgyi Piroska Sarolta Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt I. rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) I. rendű,
a Butora Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt II. rendű alperes neve (**II. rendű alperes címe**) II. rendű és III. rendű alperes neve (**III. rendű alperes címe**) III. rendű, továbbá
a dr. Tóth Ádám ügyvéd (**jogi képviselő címe**) kirendelt ügygondnok által képviselt IV. rendű alperes neve (**IV. rendű alperes címe**) IV. rendű alperesek ellen gazdasági társaság vezető tisztségviselője felelősségének megállapítása iránti perében,
a Fővárosi Törvényszék 2020. március 10. napján kelt, 17.G.43.733/2016/98-II. számú ítéletével szemben a felperes és a III. rendű alperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja azzal a szövegezésbeli pontosítással, hogy a III. és a IV. rendű alperes 25.911,25 EUR és 434.378 forint összeg erejéig teljes mértékben meghiúsították a hitelezői követelések kiegyenlítését, az alperesek a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett, de ott meg nem térült hitelezői követelések kiegyenlítéséért e mértékig egyetemlegesen felelnek.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 20.000 (Húszezer) forint + áfa, a II. rendű alperesnek pedig ugyancsak 20.000 (Húszezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a III. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (Húszezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság a 98-II. sorszámú ítéletében megállapította, hogy a III. és a IV. rendű alperesek, mint a **X Kft. (Cg.00-09-000000)** egykori ügyvezetői a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el és ezáltal teljes mértékben meghiúsították 25.911,25 EUR és 434.378 forint hitelezői követelés kielégítését. A III. rendű és IV. rendű alperesek felelőssége egyetemleges. Kötelezte a III. és IV. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 104.100 forint perköltséget; ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon

belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 38.100, a II. rendű alperesnek 30.000 forint perköltséget. Dr. Tóth Ádám ügyvéd ügygondnoki díját 30.000 forintban állapította meg és felhívta a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalát, hogy az **EL....** Elnöki letéti számon kezelt összegből 30.000 forintot fizessen ki az ügygondnoknak, míg a fennmaradó összeget utalja vissza a letevőnek.

- [2] Az ítélet indokolásában ismertetett tényállás szerint a **X Kft.** (továbbiakban: adós) 2010. október 1. napján jött létre átalakulással, jogelődje a **X Bt.** Az adós átalakulási nyitó mérlegében rövid lejáratú kötelezettségei 716.262.000 forint, forgóeszközei 608.848.000 forint nyilvántartási értéken szerepeltek.
- [3] Az adós ügyvezetője 2010. október 1. és 2011. május 20. napja között az I. rendű alperes, 2011. május 20. és 2012. május 3. napja között a III. rendű alperes, 2012. május 3. és 2013. július 11. napja között a IV. rendű alperes volt. A II. rendű alperes 2011. május 20. napjától 2011. október 25. napjáig az adós egyedüli tagja volt.
- [4] Az ügyvezetők az adós létrejöttét követően egyik évben sem tettek eleget a külön jogszabályban meghatározott éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségüknek. Az adóssal szemben a felperes 2013. január 25. napján nyújtott be felszámolás elrendelése iránti kérelmet, a felszámolás kezdő időpontja 2013.... napja.
- [5] A IV. rendű alperes a felszámolóval a kapcsolatot nem vette fel, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: Cstv.) 31. §-ában előírt kötelezettségeinek nem tett eleget. A felperes hitelezői igényét a felszámoló 25.911,25 EUR, 358.058 forint, továbbá 76.320 forint összegben nyilvántartásba vette.
- [6] A felperes keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperesek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, s ezáltal a felperes 25.911,25 EUR tőke és ezen összeg után 2011. június 22. napjától, valamint 358.058 forint tőke és ezen összeg után 2013. január 25. napjától a kifizetés napjáig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 301/A. § (1)-(2) bekezdése alapján a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összegével egyező mértékű késedelmi kamat, továbbá 76.320 forint tőke és ezen összeg után 2013. július 23. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301/A. § (1)-(2) bekezdése alapján a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt összegével egyező mértékű késedelmi kamatkövetelése teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították.
- [7] Állítása szerint az adós megalakulása óta, azaz 2010. június 10. napjától fizetéseképtelen, e tény az átalakulási nyitó mérleg adatai egyértelműen igazolják. Ezek szerint ugyanis az adós likviditási rátája (forgóeszközök/rovid lejáratú kötelezettségek) 0,85, likviditási gyors rátája (amely számítás során a likvid eszközök között nem vette számításba a készleteket) 0,69, az eladósodottság mértéke (kötelezettségek/saját tőke) 13.374,68 volt. Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetéről tagjai és vezető tisztségviselői az átalakuláskor a nyilvánosan elérhető Céglközlönyben közzétett adatok alapján szükségszerűen tudtak.
- [8] Állította továbbá, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőzően egyik alperes sem tett eleget az éves beszámoló külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, ezen túlmenően a IV. rendű alperes nem teljesítette a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti beszámolókészítési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét sem, így a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése alapján valamennyiük esetében vélelmezni kell a hitelezői érdekek sérelmét.
- [9] A II. rendű alperes felelősségét érintően előadta, hogy 2011. május 20. és 2011. október 25. napja között a gazdasági társaság egyedüli tagjaként 100% mértékű szavazati joggal rendelkezett, így a Gt. 168. § (1) bekezdése és a 22. § (5) bekezdése, továbbá a Ptk. 685/B. § (1)-(3) bekezdése alapján megállapítható, hogy ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt a társaság döntéseire, továbbá vele szemben is alkalmazható a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti törvényi vélelem.

- [10] Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Állította, hogy ügyvezetői tisztségének időtartama alatt eleget tett az átalakulás folytán előírt beszámoló letétbe helyezési kötelezettségének, a továbbiakban más beszámolót nem kellett közzétennie, mivel a 2010. évre vonatkozóan ez a kötelezettség az őt tisztségében felváltó III. rendű alperest terhelte. Álláspontja szerint a fizetése képtelenség ténye egyébként sem attól függ, hogy rendelkezésre áll-e a társaság mérlege, éves beszámolója, hanem attól, hogy a társaság teljesíteni tudja-e a vele szemben fennálló jogos követeléseket.
- [11] A II. rendű alperes érdemi ellenkérelmében szintén a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes nem igazolta az árnyékvezetői minőségét, emellett arra hivatkozott, hogy a keresetben megjelölt, a felperes hitelezői követelését megalapozó ügylet megkötése a tagsági jogviszonyát megelőző időpontra esett és a kötelezettségvállalással kapcsolatban alapítói döntés nem született. Tagadta, hogy az adóssal fennálló jogviszonya alatt a hitelezői érdekeket sértő jogellenes magatartást tanúsított, továbbá állította, hogy nem láthatta előre, hogy az adós a megrendelés ellenértékét esedékességgel nem lesz képes kiegyenlíteni. Rámutatott, hogy tagsági jogviszonya alapján őt nem terhelte sem a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjai szerinti beszámoló készítési, irat- és vagyonátadási, tájékoztatási kötelezettség, sem az éves beszámoló letétbe helyezésének és közzétételének a kötelezettsége. Hangsúlyozta: önmagában a minősített többséget jelentő tagsági jogviszonyából nem következik, hogy az adós döntéseinek a meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. Az adós vagyonával ténylegesen nem rendelkezett, az adós nem a döntései alapján vezette a gazdálkodását.
- [12] Érdemi ellenkérelmében a III. rendű alperes is a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja nem igazolt, véleménye szerint ez egyébként is szakkérdés. Állította, hogy az ügyvezetőségét megelőző időpontokra eső fizetőképességi mutatókról nem volt tudomása, továbbá, hogy ügyvezetői jogviszonya (2011. május 20. - 2012. május 3.) alatt nem terhelte sem éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi, sem a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjai szerinti beszámoló készítési, irat- és vagyonátadási, tájékoztatási kötelezettség.
- [13] A IV. rendű alperest képviselő ügygondnok a kereset elutasítását kérte.
- [14] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét a III. és IV. rendű alperesek vonatkozásában alaposnak, az I. és II. rendű alperesek tekintetében alaptalannak ítélte.
- [15] A döntés jogi indokai körében mindenekelőtt leszögezte: az adós ellen a felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtásának időpontja 2013. január 25. napja volt, ennek megfelelően a kereset elbírálására a Cstv. harmadik időállapota az irányadó.
- [16] Ezt követően ismertette a Cstv. 33/A. § (1), (2) és (3) bekezdéseit, majd a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 57. § (2) bekezdésére hivatkozva leszögezte, az adós a felperes állításával ellentétben 2010. október 1. napján jött létre, így a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontja is ez az időpont. Egyetértett a felperessel abban, hogy e tény az adós átalakulási nyitó vagyonmérlegének az adataiból megállapítható, e napon ugyanis az adós rövid lejáratú kötelezettségeinek értéke (716.262.000 forint) meghaladta forgóeszköz állományának értékét (608.848.000), e tény megállapításához szakértői bizonyításra nem volt szükség. Az adós ügyvezetői a mérleg adataiból ettől az időponttól észszerűen előre láthatták, hogy az adós nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.
- [17] Ezt követően, hivatkozva a Kúria Polgári Kollégiuma Joggyakorlat-elemző Csoport összefoglaló véleményére (23. oldal, 3. bekezdés 2. mondat) az átalakulási vagyonmérleg adatai alapján megállapította, hogy az adós vagyona a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet időpontjában 1.223.993.000 forint volt, amely a vezető tisztségviselők felróható magatartása folytán, a keresetlevél F/4. számú mellékleteként csatolt felszámolói levél mellékletét képező, 2016. április 12. napjára

elkészített II. számú közbenső mérleg (amely a felszámolási nyitó mérleg adatait is tartalmazta) alapján 266.967.000 forintba csökkent, e két adat különbsége a vagyonsökkenés mértéke, vagyis a két időpont között ennyivel csökkent a hitelezői igények kielégítésére fordítható vagyon mértéke. Mivel a bíróság a kereseti kérelemhez kötve van, ezért annak megfelelő mértékben állapította meg a hitelezői követelések teljes kielégítésének a megíúsulását.

- [18] Megállapította, hogy a felperes a ... Törvényszék **...Fpk....** számú végzésével bizonyította, hogy a felszámolásban a hitelezői követelések teljes mértékben nem lettek kielégítve.
- [19] A felperes által hivatkozott törvényi vélelem kapcsán kifejtette, az iratokból tényként megállapítható (és az alperesek sem állítottak mást), hogy az adós ügyvezetői, vagyis az I., a III. és a IV. rendű alperesek egyik évben (2010., 2011., 2012.) sem tettek eleget az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségüknek. A III. rendű alperes ügyvezetői jogviszonyának idejére esett a 2010. és 2011. évi beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség, a IV. rendű alperes ügyvezetői jogviszonyának idejére esett a 2011. évi beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség és a felszámolási eljárás megindulását követően a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott kötelezettség teljesítése, azonban az alperesek a kötelezettségüknek nem tettek eleget. Mindezek alapján a III. és IV. rendű alperesek vonatkozásában a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése alapján a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.
- [20] A vélelem alapján a III. és IV. rendű alperesekre nézve megállapítható, hogy az adósnál bekövetkezett vagyonsökkenés a hitelezői érdekeket sértő vezetői magatartásuk következménye, a vélelem kiterjed az alpereseknek a hitelezők érdekeivel ellentétes magatartására és az annak következtében bekövetkezett vagyonsökkenésre is. Az alperesek felelőssége a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján egyetemleges.
- [21] Az I. rendű alperes vonatkozásában - hivatkozva a Fővárosi Ítéltábla 15.Gpkf.43.906/2019/2. számú végzésére - kifejtette, mivel 2011. május 31. napján, vagyis amikor a 2010. évre vonatkozó letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség teljesítésének határideje lejárt, az I. rendű alperes már nem töltött be vezetői tisztséget az adósnál, ezért a 2010. évre vonatkozó, 2011. május 31. napjáig még következményekkel nem járó kötelezettség elmulasztása sem róható a terhére, így annak hátrányos következményei sem vonhatók le vele szemben.
- [22] Megállapította, hogy a II. rendű alperes vonatkozásában sem áll fenn a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében rögzített vélelem, mivel nem volt az adós vezetője (ügyvezetője). A keresetben állított úgynevezett „árnyék” vezető tisztségviselői minőséget érintően kifejtette, a társaság tagját beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség nem terheli, az ő vonatkozásában a vélelem nem áll fenn. A Fővárosi Ítéltábla 15.Gpkf.43.906/2019/2. számú végzésére utalva, azzal egyezően kifejtette, hogy a Gt. és a Ptk. felperes által felhívott szabályaira való utalás csupán azt a jogszabályi környezetet, feltételrendszert mutatja be, amelynek körülményei között esélye lehetett, hogy a II. rendű alperes az adós társaság döntéseire meghatározó hatással legyen. Ez azonban ténybeli szempontból nem támaszthatja alá a meghatározó befolyás valóságban megvalósult, tényleges gyakorlását.
- [23] Az elsőfokú bíróság a felperes kamatigényét elutasította. Úgy érvel, hogy a megállapításra irányuló perben kamatigény jogszerűen nem terjeszthető elő, mert a vezető tisztségviselőnek még nincs esedékes tartozása.
- [24] Az I. rendű alperest érintően kitért arra is, hogy a perben nem nyert bizonyítást, hogy olyan hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartást tanúsított, amellyel okozati összefüggésben a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése megíúsulhatott.
- [25] Az alperesek bizonyítási indítványát érintően kifejtette, a megkeresett pénzügyintézetek által megküldött bankszámlák pénzforgalmi kivonatai önmagukban nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy az alperesek a hitelezők érdekeinek megfelelően jártak el, mivel a számlakivonatok csak a kifizetések és bevételek tényét tartalmazzák. Nem igazolják az egyes kifizetések természetét, vagyis azt, hogy olyan gazdasági eseményeken alapulnak, amelyek a hitelezők érdekeit figyelembe veszik.

A bankszámlakivonatok önmagukban alkalmatlanok a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának a bizonyítására is, mivel azokból nem derül ki, hogy az adott időszakban egyébként milyen összegű kötelezettségei voltak az adósnak. Ugyanebből az okból voltak ezek az iratok alkalmatlanok annak bizonyítására is, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem állt fenn egy adott időpontban.

- [26] Az ítélettel szemben a felperes és a III. rendű alperes nyújtott be fellebbezést.
- [27] A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását kérte úgy, hogy az ítéletábra az I. és a II. rendű alperesek felelősségét is állapítsa meg. Fellebbezésében lényegében megismételte az elsőfokú eljárásban már előadottakat. Az I. rendű alperes vonatkozásában hangsúlyozta, a gazdasági társaság beszámolóját az üzleti év végét követően bármikor közzé lehet tenni, az I. rendű alperesnek erre 2011. január 1. napjától 2011. május 20. napjáig lett volna lehetősége, továbbá az alperes maga sem hivatkozott arra, hogy vele szemben a vélelem nem alkalmazható. Álláspontja szerint igazolt, hogy az I. rendű alperes semmilyen intézkedést nem tett a beszámoló elkészítése és más, hitelezői érdekek elsődlegességét szem előtt tartó lépések megtétele vagy a vagyonsökkenés megelőzése érdekében. Az a körülmény, hogy sem ügyvezetőként, sem többségi tulajdonosként semmilyen intézkedést nem tett, mulasztása közvetlenül sértette a hitelezői érdekeket.
- [28] A II. rendű alperes vonatkozásában - a már korábban hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket [Cstv. 33/A. § (1), Gt. 141. § (2), 168. § (1), 22. § (5), Ptk.685/B. § (1)-(3) bekezdés] megismételve - kifejtette, e jogszabályi rendelkezésekből levezethető, hogy a II. rendű alperes ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt a társaság döntéseire, ezért a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint vezetőnek minősül. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 153. § (1) bekezdésére hivatkozva állította, a II. rendű alperesnek kellett volna intézkednie a beszámoló letétbe helyezése és közzététele iránt, de nem csak ezt mulasztotta el. A 2010. évi beszámolót sem fogadta el, pedig ez kizárólag az ő hatáskörébe tartozott. Mivel a II. rendű alperes e kötelezettségeinek nem tett eleget, az ő felelőssége is vélelmezhető a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése alapján. Hivatkozott arra is, hogy a II. rendű alperes semmit sem tett az adós törvényes működése érdekében, ez a magatartás (mulasztás) pedig a felelősségét megalapozza. Arra azonban nem tért ki az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában, hogy a II. rendű alperes felelősségét az általános szabályok szerint miért nem állapította meg.
- [29] A III. rendű alperes szintén az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását kérte, de olyan módon, hogy az ítéletábra a felperes keresetét utasítsa el. Állította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének az időpontja nem bizonyított. Életszerűtlennek tartotta, hogy az adós a megalakulásától a felszámolás elrendeléséig fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, különösen arra figyelemmel, hogy ebben az időszakban az adós működött, tevékenységét folytatta, fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által hivatkozott nyitó mérleg adatai e tényt nem bizonyítják, illetve ezek az adatok a III. rendű alperes ügyvezetői tisztségének időszakára nem vonatkozhatnak. A felperes e körben szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványt nem tett, így a bizonyítás sikertelensége az ő terhére esik. A felelősségét megalapozó vélelem kapcsán csupán arra hivatkozott, hogy nem kapta meg az adós iratait, így a 2010. évre vonatkozó beszámoló közzététele iránt sem tudott intézkedni, ügyvezetői jogviszonya 2012. május 31. napján már nem állt fenn, így a 2011. évi beszámoló közzététele iránt nem is kellett intézkednie.
- [30] Állította, hogy nem tanúsított olyan jogellenes magatartást, amely a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulását eredményezte, a perben ilyen magatartást a felperes nem bizonyított. Álláspontja szerint a felperes azt sem bizonyította, hogy a hitelezők követeléseinek kielégítése teljes mértékben megghiúsult. Ez csak részben igaz, a felszámolásban ugyanis az **A Szövetkezet**, valamint a **B Zrt.** hitelezői igénye részben kielégítést nyert. A felelősséget megalapozó tényállási elemek közül az ügyvezetői magatartás és a hitelezők kielégítésének a megghiúsulása közötti ok-okozati összefüggés

kapcsán előadta, hogy jogviszonyának időtartama (2011. május 20. - 2012. május 3.) alapján nem képezheti felelősségének alapját az elsőfokú bíróság által megállapított teljes vagyonsökkenés. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által e körben hivatkozott Kúriai vélemény nem támasztja alá az ok-okozati összefüggést.

- [31] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében a III. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a nyitó mérleg adatai alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az adós a megalakulásától, azaz 2010. október 1. napjától fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, ezt a hivatkozott mérleg adatai egyértelműen igazolták. Azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a III. rendű alperes felelőssége a vélelem alapján fennáll. Kifejtette, a törvényi vélelem alapján a hitelezői érdekek sérelme vélelmezett, így a felperesnek nem kellett bizonyítania, hogy a III. rendű alperes nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt el, és azt sem, hogy a magatartás okozati összefüggésben áll a hitelezői követelések kielégítésének a meghiúsulásával. Rávilágított, hogy amennyiben a III. rendű alperes állításának megfelelően úgy vált az adós ügyvezetőjévé, majd később egyedüli tagjává, hogy az adósnak semmilyen iratát nem vette át az előző ügyvezetőtől, fogalmilag kizárt, hogy az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében. Kiemelte, hogy a hitelezői igények teljes mértékben történő kiegyenlítésének a hiánya a felszámolás jogerős lezárásával igazolást nyert.
- [32] Fellebbezési ellenkérelmében az I. rendű alperes is az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Véleménye szerint sem a Cstv. 33/A. §-a, sem más jogszabály nem írja elő, hogy a gazdasági társaság ügyvezetőjének a feladatairól a korábbi ügyvezetőnek előre gondoskodnia kell. Azt pedig a felperes nem bizonyította, hogy az I. rendű alperes olyan, a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartást tanúsított, amely a hitelezői igények kielégítésének a meghiúsulását eredményezte.
- [33] Fellebbezése ellenkérelmében a II. rendű alperes is az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Rámutatott, önmagában a tagi minősége nem jelenti egyben azt is, hogy az adós döntéseire tényleges hatást gyakorolt, továbbá a vélelem az ő esetében nem alkalmazható, mert a tagnak nincs a vélelmet megalapozó törvényi kötelezettsége sem. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját, a hitelezői igények kielégítésének meghiúsulását érintően, továbbá az oksági kapcsolat hiányával összefüggésben megismételte a III. rendű alperes fellebbezésében előadottakat.
- [34] A felperes észrevételt tett az I. és a II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmére. Az I. rendű alperes vonatkozásában kiemelte, a felperes követelése az I. rendű alperes ügyvezetése és (többségi) tagsága idején keletkezett, így ő nem csak mulasztott (taggyűlés összehívásának elmulasztása), hanem „tevékenyen részt vett” az adós hitelezői igények kielégítését meghiúsító működtetésében. Az I. rendű alperes a perben kimentésre okot adó körülményt nem igazolt. Álláspontja szerint a II. rendű alperes a saját felróható magatartása (mulasztása) miatt nem volt tisztában az adós vagyoni helyzetével, erre azonban a Ptk. 4. § (4) bekezdése alapján nem hivatkozhat. A Kúria Polgári Kollégium Joggyakorlat-elemző Csoport összefoglaló véleményére utalva kiemelte, a hitelezői igények teljes kielégítésének a meghiúsulására történő hivatkozás esetén a felelősség megállapításának feltétele, hogy a kritikus időpontot követően a tényleges tartozások állománya és az arra fedezetet nyújtó aktív vagyon értékének egymáshoz viszonyított arányában romlás következzen be. E körben az elsőfokú ítélet indokolása helyes levezetést tartalmazott, a kielégítés meghiúsulása a felszámolás jogerős lezárására figyelemmel igazolt.

- [35] A Fővárosi Ítéltábla a tényállást az alábbiakkal egészíti ki:
- [36] Az adós felszámolása a ... Törvényszék 2017. november 6. napján kelt, ...**Fpk....** számú végzésével befejeződött. A határozat indokolása szerint az adós záró pénzkészlete (5.219.992 forint) a felszámoló díját fedezte és részben az **A Szövetkezet** „f.a.” és a **B Zrt.** „f.a.” hitelezők igényét. „A bíróság további hitelezői igények kielégítésére vonatkozó rendelkezést az adósi vagyon hiányában mellőzte.”
- [37] A fellebbezések nem alaposak.
- [38] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a III. és IV. rendű alperesek felelősségét és helyesen utasította el az I. és II. rendű alperesek vonatkozásában a keresetet.
- [39] A fellebbezésben a felek nem hoztak fel olyan új tény, új bizonyítékot, amely alapot adott volna az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására. A felperes fellebbezése kizárólag az I. és II. rendű alperes vonatkozásában a keresetet elutasító döntés ellen irányult, a fellebbezés a felelősség mértékének a megállapítását nem érintette, így az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezéssel érintett részében bírálta felül.
- [40] Az ítéltábla a döntés jogi indokaival túlnyomórészt - az I. és II. rendű alperessel szembeni kereset elutasítása, a III. és IV. rendű alperesek felelősségének megállapítása vonatkozásában - egyetért, ezért azokra megismétlésük nélkül csupán hivatkozik.
- [41] A fellebbezések kapcsán a következőket emeli ki.
- [42] Az adott ügyben alkalmazandó Cstv. 33/A. § (1) bekezdése értelmében a hitelező vagy - az adós nevében - a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól a [6. §] annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol. Ha többen közösen okoztak kárt, felelősségük egyetemleges. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy észszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. A (3) bekezdés szerint mentesül a felelősség alól az (1) bekezdésben említett vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, vagy nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti beszámolóképzési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.
- [43] Az árnyékvezetői minőség (II. rendű alperes) - ahogy azt az elsőfokú bíróság által az ítélet indokolásában hivatkozott végzésében a Fővárosi Ítéltábla már kiemelte - nem jogi, hanem ténybeli alapon nyugszik, így a felelősség nem a tagi részesedés arányán alapul, annak nem egyenes jogkövetkezménye. Az árnyékvezetői minőség teljesen független mind a tagsági, mind a vezetői jogviszonytól, ezért nincs jelentősége a felperes fellebbezésében megjelölt jogszabályi rendelkezéseknek. Mivel a II. rendű alperes nem minősül árnyékügyvezetőnek, a fellebbezésben hivatkozott magatartás (mulasztás) sem szolgálhat alapul felelősségének megállapításához. A

tagsági jogviszonyból eredő kötelezettség (beszámoló elfogadása) esetleges elmulasztásához a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése nem fűz felelősséget megalapozó jogkövetkezményt.

- [44] Az adott üzleti évről készült beszámoló előkészítésének a hiányát a jogszabály nem tekinti mulasztásnak, így az I. rendű alperes nem vonható azon az alapon felelősségre, hogy a beszámólót nem készítette elő az őt váltó III. rendű alperesnek, illetve azért sem, hogy bár arra volt 6 hónapja, ezt a határidő leteltét megelőzően nem tette meg. Mivel tisztsége idején a beszámoló közzétételére a jogszabályban megadott határidő még nem telt el, esetében a mulasztás is fogalmilag kizárt. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű alperes vonatkozásában a felperes egyéb, konkrét magatartást nem jelölt meg, a mulasztásra csupán általános magatartásként (semmit nem tett) hivatkozott.
- [45] A III. rendű alperes fellebbezése kapcsán az ítélet tábla kiemeli, az elsőfokú bíróság által vizsgált mérleg adatai a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését igazolták, így a felperesnek e tényt nem kellett szakértővel bizonyítania. A III. rendű alperes ugyan hivatkozott arra, hogy ez az állapot nem állt fenn folyamatosan a felszámolás elrendeléséig, de a bizonyítékként megjelölt bankszámla kivonatokat ennek igazolására alkalmatlanok voltak, ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen rámutatott. Az alperes a perben nem kérte szakértő kirendelését annak bizonyítására, hogy ügyvezetői tevékenységének időszakában az adós nem volt fizetése képtelenséggel fenyegető helyzetben.
- [46] A 2010. évre vonatkozó beszámoló közzétételi kötelezettség alól nem mentesíti a III. rendű alperest az a körülmény, hogy nem voltak birtokában az adós iratai, az alperes ezt a fellebbezésében egyébként is csupán állította, de nem bizonyította. Abban viszont egyetértett az ítélet tábla a III. rendű alperessel, hogy a 2011. évre vonatkozó beszámoló közzétételére már nem ő volt köteles, hanem a IV. rendű alperes, így ennek elmulasztása - az elsőfokú bíróság megállapításával ellentétben - valóban nem esik az ő terhére.
- [47] A III. rendű alperes vonatkozásában a jogellenes magatartás, továbbá a magatartás és kielégítés meghíúsulása között fennálló ok-okozati összefüggés bizonyítatlanságára történő hivatkozás kapcsán az ítélet tábla hangsúlyozza, a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt tényállás esetén vélelmezni kell, hogy a hitelezői követelések meghíúsulása a vezető tisztségviselőnek a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően tanúsított magatartásával összefüggésben következett be.
- [48] A Fővárosi Ítélet tábla álláspontja szerint nincs jelentősége annak a III. rendű alperes által hivatkozott ténynek, hogy a felszámolásban két hitelező igénye részben megtérült. A felszámolás befejezéséről szóló végzésből megállapíthatóan két hitelező (**A Szövetkezet** „f.a.”, **B Zrt.** „f.a.”) igényének részbeni kielégítésén túl az adós vagyona a többi hitelező igényének a kielégítésére nem nyújtott fedezetet. A felelősségi tényállás azonban akkor valósul meg, ha a hitelezői igények kielégítése nem teljes mértékű.
- [49] A Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a fenti indokok alapján a Pp. 253. § (2) és 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [50] Az ítélet tábla az eredménytelenül fellebbező felperest és a III. rendű alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3)-(5) bekezdése alapján megállapított, ügyvédi munkadíj címén felmerült másodfokú perköltség megfizetésére. A III. rendű alperes a 6/1986. (VI. 26) IM rendelet 15. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak - az állami adóhatóság felhívására - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés v) pontja alapján feljegyzett fellebbezési illetéket.

dr. Vuleta Csaba s.k.
a tanács elnöke

dr. Mizerák Judit s.k.
előadó bíró

dr. Rápolti Barbara s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)